

Нашы юбіляры

СЦЯПАН ЯФІМАВІЧ ЯНЧАНКА

Споўнілася 70 год з дня нараджэння доктара эканамічных навук, прафесара кафедры эканамічных навук філасофска-эканамічнага факультэта Сцяпана Яфімавіча Янчанкі.

С. Я. Янчанка нарадзіўся ў в. Анціпенкі Дубровенскага раёна Віцебскай вобласці ў беднай сялянскай сям'і. 21 чэрвеня 1941 г. атрымаў дыплом аб заканчэнні з адзнакай Віцебскага педвучылішча і накіраваны на пасаду выхавальніка ў Ляднянскі дзіцячы дом. Сямнаццацігадоваму юнаку прыйшлося ўзяць на сябе ўвесь цяжар эвакуацыі дзяцей сваёй групы ў Тамбоўскую вобласць.

Пасля непрацяглай падрыхтоўкі ў тыле С. Я. Янчанка быў накіраваны Штабам партызанскага руху ў акупіраваную Беларусь, дзе працаваў сакратаром Горацкага, а потым Бялыніцкага падпольнага РК ЛКСМБ, памочнікам камісара партызанскай брыгады. У першыя пасляваенныя гады працаваў сакратаром Магілёўскага, потым Гомельскага абкома ЛКСМБ, прымаў удзел у калектывізацыі сельскай гаспадаркі Заходняй Беларусі. Адначасова завочна вучыўся ў Гомельскім педінстытуце, пасля заканчэння якога пазнаёміўся з вядомым палітычным эканомію ў Акадэміі грамадскіх навук пры ЦК КПСС. Тут у 1954 г. С. Я. Янчанка паспяхова абараняе кандыдацкую дысертацыю

і накіроўваецца на працу ў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, дзе працуе спачатку дацэнтам, а потым загадчыкам кафедры палітычнай эканоміі.

У 1965—1966 гг. ён выступае з ініцыятывай стварэння ў БДУ аддзялення палітычнай эканоміі і дабіваецца яго адкрыцця. У 1974 г. С. Я. Янчанка паспяхова абараняе доктарскую дысертацыю, а ў 1976 г. атрымлівае вучонае званне прафесара палітычнай эканоміі.

За гады працы ў БДУ С. Я. Янчанка стаў вядомым вучоным, выдатным спецыялістам у галіне эканамічнай тэорыі. Ён сказана новае слова ў вырашэнні праблем дваістага характару працы пры сацыялізме, цэнаўтварэння, падатку з абароту, пашыранага ўзнаўлення, творчасці ва ўмовах пастаяннага зніжэння цэн і інш. Больш чым 50 навуковых артыкулаў, 5 брашур, 8 манаграфій — плён яго навуковай працы.

У апошнія гады Сцяпан Яфімавіч Янчанка падрыхтаваў да друку кнігу для школьнікаў «Генетычны код капіталізму», трактат беларускага эканаміста першай паловы XVIII ст. С. М. Аскеркі «План, які не з'яўляецца нормай...», а таксама «Слоўнік тэрмінаў эканамічнай тэорыі» (на беларускай мове). Падрыхтаваў 15 кандыдатаў навук. Сцяпан Яфімавіч удзельнічаў у шматлікіх рэспубліканскіх, саюзных і міжнародных навуковых канферэнцыях, два разы камандзіраваўся ў В'етнам, дзе чытаў курс лекцый у ВНУ. Ён з'яўляецца старшынёй Спецыялізаванага савета па прысуджэнню вучонай ступені доктара эканамічных навук пры БДУ.

Ратныя і працоўныя заслугі С. Я. Янчанкі адзначаны двума ордэнамі, шасцю медалямі, трыма ганаровымі граматамі Вярхоўнага Савета БССР, ганаровымі граматамі міністэрстваў вышэйшай адукацыі СССР і БССР. Ён удастоены ганаровага звання «заслужаны работнік вышэйшай школы БССР», узнагароджаны знакам «Выдатнік народнай асветы».

Калектыву кафедры эканамічных навук, калегі і вучні сардэчна віншуюць Сцяпана Яфімавіча з юбілеем і жадаюць яму моцнага здароўя, шчасця, новых творчых поспехаў.